

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/85/2010

**OCENY DZIAŁALNOŚCI
NIEKTÓRYCH INSTYTUCJI
PUBLICZNYCH**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W czerwcu¹ pytaliśmy nie tylko o postrzeganie działalności parlamentu i urzędu prezydenta, ale także sprawdzaliśmy, jak Polacy oceniają inne instytucje publiczne: władze samorządowe, niektóre służby mundurowe, Kościół oraz związki zawodowe.

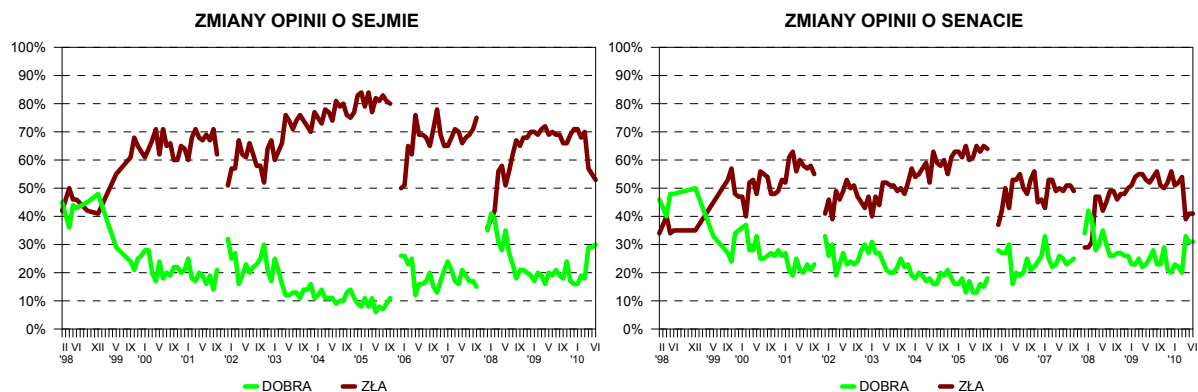
OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Společne oceny działalności parlamentu nie zmieniły się od ubiegłego miesiąca. Po wydarzeniach z 10 kwietnia odnotowaliśmy zauważalną ich poprawę, która utrzymuje się do dziś. W czerwcu o pracy posłów dobrze wypowiada się 30% ankietowanych, a ponad połowa (53%) jest przeciwnego zdania. Nie zmieniło się również postrzeganie Senatu. Funkcjonowanie izby wyższej pozytywnie ocenia blisko co trzeci respondent (31%), a negatywnie – dwie piąte (41%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany V-VI '10	
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V		VI
		2009							2010								
		w procentach															
Sejm	dobra	16	20	19	21	19	18	24	17	16	16	19	18	29	29	30	+1
	zła	72	69	70	69	69	66	66	69	71	71	68	70	57	55	53	-2
	Trudno powiedzieć	12	11	11	10	12	16	10	14	13	13	13	12	14	16	17	+1
Senat	dobra	22	23	25	28	23	23	29	21	20	23	22	20	33	31	31	0
	zła	55	53	52	54	56	51	50	52	56	51	52	54	39	41	41	0
	Trudno powiedzieć	23	24	23	18	21	26	21	27	24	26	26	26	28	28	29	+1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (241) przeprowadzono w dniach 10–16 czerwca 2010 roku na liczącej 977 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Działalność obu izb parlamentu lepiej niż inni postrzegają najmłodszy badani, respondenci z wyższym wykształceniem, mieszkańcy największych aglomeracji, osoby najlepiej zarabiające i określające swoją sytuację materialną jako dobrą.

Sejm jest dobrze oceniany przez niemal połowę potencjalnych wyborców PO, natomiast w pozostałych elektoratach, jak również wśród osób, które deklarują, że nie brałyby udziału w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w tym miesiącu, jego działalność – w mniejszym lub większym stopniu – postrzegana jest krytycznie.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	47	42	11
PSL*	36	51	13
SLD	35	55	10
PiS	23	62	15
Niezamierzający głosować	13	67	20

* Wyniki dotyczące elektoratu tej partii należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

Więcej dobrych niż złych ocen pracy Senatu jest w elektoratach PO i PSL, natomiast wśród zwolenników PiS, SLD, a także wśród osób niemających reprezentacji na scenie politycznej przeważają opinie negatywne.

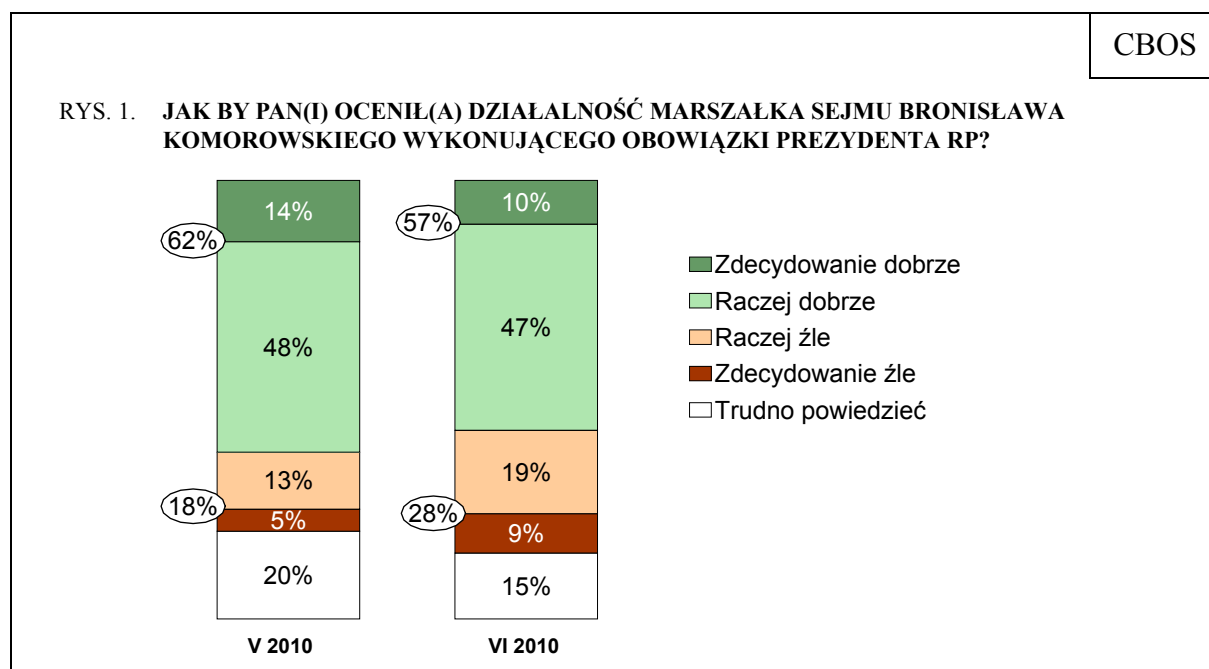
Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	47	28	25
PSL*	41	33	26
SLD	29	43	28
PiS	25	50	25
Niezamierzający głosować	10	62	28

* Wyniki dotyczące elektoratu tej partii należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI MARSZAŁKA SEJMU WYKONUJĄCEGO OBOWIĄZKI PREZYDENTA RP

Podobnie jak miesiąc temu zapytaliśmy Polaków o opinie na temat działalności marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego wykonującego obowiązki prezydenta. Od maja notowania tego urzędu się pogorszyły (wzrost odsetka ocen negatywnych o 10 punktów i spadek pozytywnych o 5 punktów). Przed pierwszą turą wyborów działalność Bronisława Komorowskiego pełniącego obowiązki głowy państwa dobrze oceniała ponad połowa badanych (57%), a źle – ponad jedna czwarta (28%).

Działalność Bronisława Komorowskiego wykonującego obowiązki Prezydenta RP jest na ogół dobrze postrzegana przez wszystkie wyodrębnione grupy społeczno-demograficzne.

Lepiej niż inni oceniają ją respondenci z wyższym wykształceniem, osoby mające dobrą sytuację materialną, najmłodszy badani, w tym uczniowie i studenci, a także ankietowani deklarujący lewicowe poglądy polityczne.

W elektoratach niemal wszystkich największych ugrupowań politycznych działalność marszałka Sejmu wykonującego obowiązki prezydenta jest oceniana pozytywnie. Wyjątek stanowią zwolennicy PiS, którzy w większości mają o niej złą opinię.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Ocena działalności wykonującego obowiązki Prezydenta RP marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	88	5	7
SLD	68	21	11
PSL*	64	25	11
PiS	30	62	8
Niezamierzający głosować	40	34	26

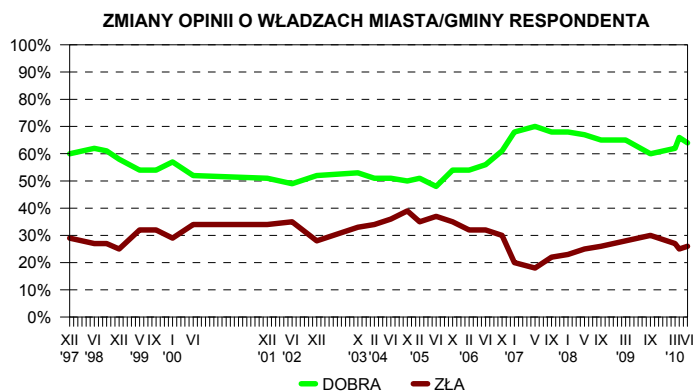
* Wyniki dotyczące elektoratu tej partii należy interpretować ostrożnie ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI WŁADZ SAMORZĄDOWYCH

Władze samorządowe są dobrze oceniane przez blisko dwie trzecie badanych (64%), a źle – przez jedną czwartą (26%). Opinie na temat działalności władz lokalnych nie zmieniły się od pomiaru w kwietniu. Ich funkcjonowanie bardziej krytycznie niż przeciętnie postrzegają mieszkańcy największych aglomeracji.

Tabela 5

Oceny władz miasta/gminy	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany IV-VI '10
	II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	III '09	IX '09	III '10	IV '10	VI '10	
	w procentach														
Dobra	54	56	61	68	70	68	68	67	65	65	60	62	66	64	-2
Zła	32	32	30	20	18	22	23	25	26	28	30	27	25	26	+1
Pominięto „trudno powiedzieć”															

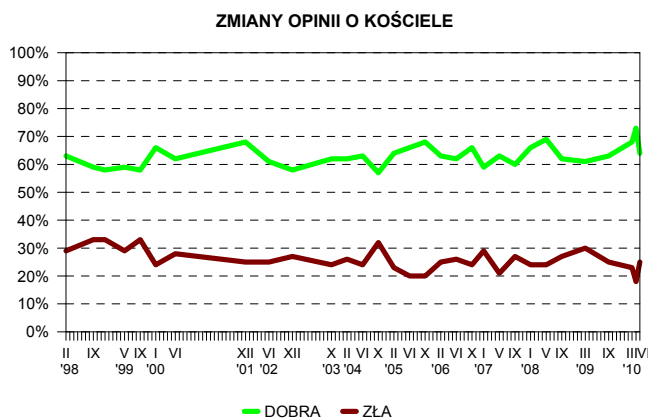

OCENY DZIAŁALNOŚCI KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO

Kwietniowa poprawa ocen Kościoła rzymskokatolickiego jako instytucji społecznej, na co w pewnym stopniu wpłynęła tragedia smoleńska i ogłoszona po niej żałoba narodowa, okazała się tymczasowa. W czerwcu notowania tej instytucji się pogorszyły (9-punktowy spadek odsetka opinii pozytywnych i 7-punktowy wzrost negatywnych). Obecnie blisko dwie trzecie ankietowanych (64%) dobrze ocenia funkcjonowanie Kościoła, a jedna czwarta (25%) – źle.

Tabela 6

Oceny działalności Kościoła rzymskokatolickiego	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany IV-VI '10
	II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	III '09	IX '09	III '10	IV '10	VI '10	
	w procentach														
Dobra	63	62	66	59	63	60	66	69	62	61	63	68	73	64	-9
Zła	25	26	24	29	21	27	24	24	27	30	25	23	18	25	+7
Pominięto „trudno powiedzieć”															

Pozytywne opinie o działalności Kościoła częściej niż inni wyrażają respondenci najstarsi, najslabiej wykształceni, mieszkańcy wsi, natomiast najbardziej krytyczni są mieszkańcy największych miast i osoby z wyższym wykształceniem.

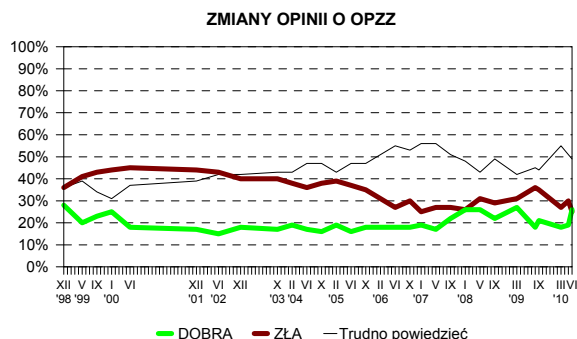
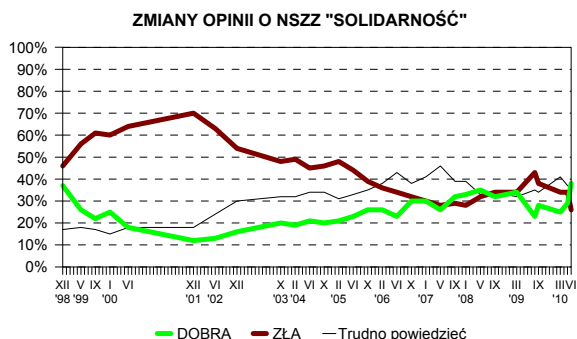
OCENY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

W czerwcu poprawiły się oceny działalności związków zawodowych. Obecnie NSZZ „Solidarność” częściej postrzegany jest pozytywnie niż negatywnie – jego funkcjonowanie dobrze ocenia niemal dwie piąte ankietowanych (38%, od maja wzrost o 9 punktów), a źle jedna czwarta (26%, spadek o 8 punktów).

W przypadku OPZZ dobre i złe oceny w zasadzie się równoważą (odpowiednio: 26% i 25%), przy czym trzeba zaznaczyć, że od maja przybyło opinii pozytywnych (o 7 punktów) i w podobnym stopniu ubyło negatywnych (o 5 punktów). Niemal połowa ankietowanych (49%) nie potrafi ustosunkować się do działalności tej centrali związkowej.

Tabela 7

Oceniane związki zawodowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany V-VI '10
		VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	III '09	VIII '09	IX '09	III '10	V '10	VI '10	
		w procentach														
NSZZ „Solidarność”	dobra	23	30	30	26	32	33	35	32	34	23	28	25	29	38	+9
	zła	34	32	30	28	29	28	32	34	34	43	38	34	34	26	-8
	Trudno powiedzieć	43	38	41	46	39	39	33	34	32	35	34	41	37	36	-1
OPZZ	dobra	18	18	19	17	22	26	26	22	27	18	21	18	19	26	+7
	zła	27	30	25	27	27	26	31	29	31	36	35	27	30	25	-5
	Trudno powiedzieć	55	53	56	56	51	48	43	49	42	45	44	55	51	49	-2

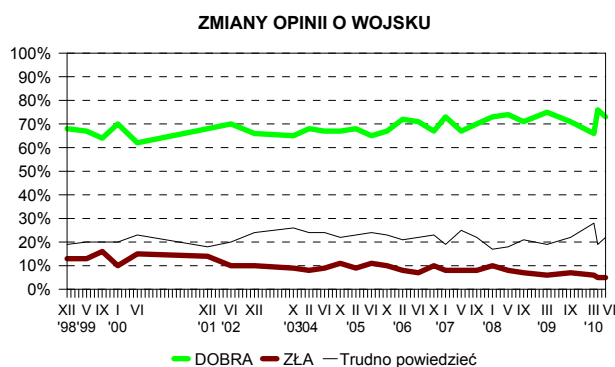

OCENY DZIAŁALNOŚCI WOJSKA

Społeczny wizerunek wojska jest dobry i raczej stabilny. Funkcjonowanie tej instytucji dobrze ocenia blisko trzy czwarte Polaków (73%, od kwietnia spadek o 3 punkty), a źle zaledwie co dwudziesty (5%). W grupach społeczno-demograficznych wojsko cieszy się najlepszą opinią wśród najmłodszych respondentów oraz osób uczących się lub studiujących.

Tabela 8

Oceny wojska	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany IV-VI '10
	II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	III '09	IX '09	III '10	IV '10	VI '10	
	w procentach														
Dobra	72	71	67	73	67	70	73	74	71	75	71	66	76	73	-3
Zła	8	7	10	8	8	8	10	8	7	6	7	6	5	5	0
Trudno powiedzieć	21	22	23	19	25	22	17	18	21	19	22	28	19	22	+3

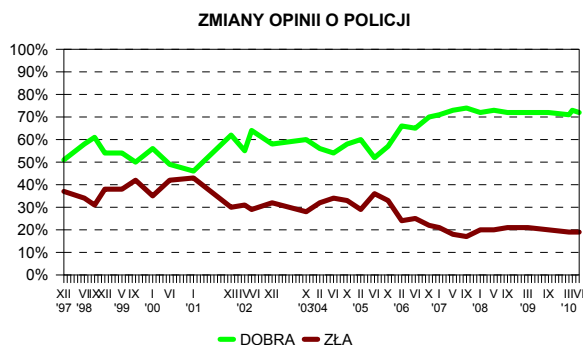

OCENY DZIAŁALNOŚCI POLICJI

Opinie o pracy policji, podobnie jak o funkcjonowaniu wojska, są dość stabilne i z reguły pozytywne, z tym że policja uzyskuje więcej złych ocen. Z działalności policji zadowolonych jest prawie trzy czwarte Polaków (72%), a jedna piąta (19%) wyraża niezadowolone.

Tabela 9

Oceny policji	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany IV-VI '10
	X '05	II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	III '09	IX '09	III '10	IV '10	VI '10	
	w procentach															
Dobra	57	66	65	70	71	73	74	72	73	72	72	72	71	73	72	-1
Zła	33	24	25	22	21	18	17	20	20	21	21	20	19	19	19	0
Pominięto „trudno powiedzieć”																

OCENY DZIAŁALNOŚCI STRAŻY POŻARNEJ

Nie tylko z polskich badań prestiżu zawodów wynika, że profesja strażaka jest jedną z najbardziej szanowanych i poważanych społecznie². Nie zaskakuje więc fakt, że pracę strażaków dobrze oceniają niemal wszyscy ankietowani (93%) i prawie nikt nie ma do niej zastrzeżeń (1%). Wysiłki strażaków w walce z powodzią oraz usuwaniem jej skutków praktycznie nie mają wpływu na te notowania. Zresztą trudno byłoby ten wpływ zaobserwować, ponieważ w kwietniu, czyli jeszcze przed klęską powodzi, oceny straży były i tak bardzo wysokie, więc ich dalszy wzrost w znacznej mierze jest ograniczony.

Tabela 10

Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Straży Pożarnej?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	IV 2010*	VI 2010
	w procentach	
Dobra	91	93
Zła	2	1
Trudno powiedzieć	7	6

* Badanie zrealizowane przez CBOS dla Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

² Wyniki dotyczące najbardziej poważanych społecznie profesji w Polsce prezentuje komunikat CBOS „Prestiż zawodów”, styczeń 2009. Opracowania amerykańskich badań na ten temat można znaleźć w: <http://www.harrisinteractive.com/vault/Harris-Interactive-Poll-Research-Pres-Occupations-2009-08.pdf>

Od trzech miesięcy utrzymują się lepsze niż wcześniej notowania parlamentu. Na ich poprawę, która nastąpiła po wydarzeniach z 10 kwietnia, dodatkowo wpływa teraz okres przedwyborczy i perspektywa wyboru prezydenta – wybory bowiem często ocieplają stosunek do demokracji i demokratycznych instytucji. Kampania prezydencka nie sprzyja jednak funkcjonowaniu urzędu prezydenta, którego oceny w porównaniu z majem się pogorszyły. W tym przypadku negatywnie działającym czynnikiem przekładającym się na gorsze noty marszałka Bronisława Komorowskiego, który – zgodnie z Konstytucją RP – pełni obowiązki głowy państwa, może być niewygodne połączenie dwóch ról – wykonującego obowiązki prezydenta i kandydującego w wyborach prezydenckich. Im bliżej wyborów, tym bardziej też ocena kandydata przekłada się na ocenę piastowanego przez niego urzędu.

Opracował
Michał FELIKSIAK

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	53	17	974
Płeć	Mężczyźni	29	59	12	463
	Kobiety	31	47	22	511
Wiek	18-24 lata	38	41	21	129
	25-34	33	52	15	183
	35-44	24	58	18	141
	45-54	28	59	12	169
	55-64	30	57	13	180
	65 lat i więcej	27	49	25	173
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	55	19	377
	Miasto do 20 tys.	31	52	17	124
	20-100 tys.	31	48	20	179
	101-500 tys.	32	57	11	167
	501 tys. i więcej mieszk.	35	48	17	126
Wykształcenie	Podstawowe	32	43	25	249
	Zasadnicze zawodowe	23	61	16	248
	Średnie	30	57	13	327
	Wyższe	38	47	15	151
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	47	13	88
	Średni personel, technicy	33	58	9	48
	Pracownicy adm.-biurowi	36	54	10	55
	Pracownicy usług	23	56	21	63
	Robotnicy wykwalifikowani	16	73	11	102
	Robotnicy niewykwalifik.	21	62	17	51
	Rolnicy	16	61	23	53
Pracujący na własny rach.	28	61	11	37	
Bierni zawodowo	Renciści	33	44	23	73
	Emeryci	29	51	20	205
	Uczniowie i studenci	43	38	19	88
	Bezrobotni	32	56	12	55
	Gospodynie domowe i inni	42	32	26	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	58	16	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	64	11	87
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	57	13	208
	prywatnym gosp. rolnym	18	61	21	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	28	55	17	164
	501-750	28	52	19	123
	751-1000	35	49	16	163
	1001-1500	30	57	12	167
	Powyżej 1500 zł	44	48	8	124
Ocena własnych war. mater.	Źłe	17	65	18	144
	Średnie	29	53	18	429
	Dobre	36	48	16	401
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	50	25	50
	Raz w tygodniu	29	49	22	432
	1-2 razy w miesiącu	31	59	11	186
	Kilka razy w roku	34	55	10	214
	W ogóle nie uczestniczy	25	57	18	93
Poglądy polityczne	Lewica	42	49	9	154
	Centrum	33	56	12	288
	Prawica	33	56	11	316
	Trudno powiedzieć	13	46	41	216

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		31	41	29	973
Płeć	Mężczyźni	29	48	23	461
	Kobiety	32	34	34	511
Wiek	18-24 lata	38	32	30	129
	25-34	34	40	26	183
	35-44	25	44	31	141
	45-54	31	43	25	169
	55-64	32	44	24	180
	65 lat i więcej	24	40	36	171
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	43	29	377
	Miasto do 20 tys.	30	42	29	124
	20-100 tys.	30	35	36	179
	101-500 tys.	33	43	23	167
	501 tys. i więcej mieszk.	37	39	24	126
Wykształcenie	Podstawowe	30	33	36	249
	Zasadnicze zawodowe	24	48	28	247
	Średnie	30	44	26	327
	Wyższe	43	34	23	151
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	45	33	21	88
	Średni personel, technicy	29	49	22	48
	Pracownicy adm.-biurowi	38	35	27	55
	Pracownicy usług	27	44	29	63
	Robotnicy wykwalifikowani	19	55	26	101
	Robotnicy niewykwalifik.	24	47	29	51
	Rolnicy	21	47	32	53
	Pracujący na własny rach.	25	45	29	37
Bierni zawodowo	Renciści	30	36	34	73
	Emeryci	26	43	31	204
	Uczniowie i studenci	46	29	24	88
	Bezrobotni	27	47	26	55
	Gospodynie domowe i inni	41	17	42	57
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	32	42	26	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	29	47	24	87
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	44	26	208
	prywatnym gosp. rolnym	23	46	31	49
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	32	44	25	164
	501-750	29	41	31	123
	751-1000	36	35	30	163
	1001-1500	29	42	28	166
	Powyżej 1500 zł	42	40	18	124
Ocena własnych war. mater.	Źłe	21	48	31	144
	Średnie	27	43	30	428
	Dobre	38	36	26	400
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	37	36	50
	Raz w tygodniu	31	37	32	431
	1-2 razy w miesiącu	32	42	26	186
	Kilka razy w roku	34	46	19	214
	W ogóle nie uczestniczy	20	45	35	93
Poglądy polityczne	Lewica	40	42	17	154
	Centrum	34	45	21	288
	Prawica	36	41	23	315
	Trudno powiedzieć	12	34	54	216

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność wykonującego obowiązki Prezydenta RP marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób	
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć		
		%	%	%		
Ogółem		57	28	15	972	
Płeć	Mężczyźni	56	31	13	460	
	Kobiety	58	25	18	511	
Wiek	18-24 lata	64	22	14	129	
	25-34	57	27	17	183	
	35-44	56	30	14	141	
	45-54	57	28	15	166	
	55-64	63	26	11	180	
	65 lat i więcej	46	32	22	173	
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	29	16	375	
	Miasto do 20 tys.	56	26	18	124	
	20-100 tys.	55	26	19	179	
	101-500 tys.	60	28	12	167	
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	63	27	10	126	
	Podstawowe	51	28	21	249	
	Zasadnicze zawodowe	55	30	15	248	
	Średnie	57	29	14	324	
Wyższe	Wyższe	70	21	9	151	
	Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	21	16	88
		Średni personel, technicy	68	23	9	48
		Pracownicy adm.-biurowi	68	25	7	55
Pracownicy usług		50	36	14	63	
Robotnicy wykwalifikowani		51	34	15	102	
Robotnicy niewykwalifik.		46	30	24	51	
Rolnicy		53	29	19	53	
Pracujący na własny rach.		55	36	8	34	
Bierni zawodowo	Renciści	53	27	20	73	
	Emeryci	52	32	16	205	
	Uczniowie i studenci	67	18	14	88	
	Bezrobotni	62	23	15	55	
	Gospodynie domowe i inni	61	20	19	57	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	33	13	124	
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	32	21	87	
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	27	10	205	
	prywatnym gosp. rolnym	54	27	19	49	
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	60	24	15	164	
	501-750	49	32	19	123	
	751-1000	56	33	11	163	
	1001-1500	65	22	12	167	
	Powyżej 1500 zł	65	24	11	124	
Ocena własnych war. mater.	Źłe	47	31	22	144	
	Średnie	50	32	18	426	
	Dobre	67	22	10	401	
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	55	29	17	50	
	Raz w tygodniu	52	31	17	432	
	1-2 razy w miesiącu	57	30	13	186	
	Kilka razy w roku	65	21	14	211	
	W ogóle nie uczestniczy	62	22	16	93	
Poglądy polityczne	Lewica	72	20	7	154	
	Centrum	63	27	10	288	
	Prawica	57	33	10	316	
	Trudno powiedzieć	37	25	37	214	